

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้า “พฤติกรรมของผู้นำศาสนาอิสลามที่เฝ้าต่อการพัฒนาชุมชนตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี” ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) ในบทนี้จะกล่าวถึงการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในชุมชนทรายขาว จำนวน 90 คน จาก 6 หมู่บ้านในชุมชนทรายขาว อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นกลุ่มตัวอย่างที่ได้เป็นคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ซึ่งแต่ละมัสยิดจะประกอบด้วย คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด จำนวน 10 มัสยิด รวมเป็น 90 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 2.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนมัสยิด	จำนวนคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
1	บ้านใหญ่	1	10
2	บ้านหลวงจันทร์	1	10
3	บ้านทรายขาวออก	1	10
4	บ้านควนลังกา	2	20
5	บ้านทรายขาวตก	2	20
6	บ้านลำหย้ง	2	20
รวม		9	90

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดปัตตานี เมื่อ 15 มิถุนายน 2553

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นชุดของคำถามที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต่างๆ สร้างขึ้นเพื่อใช้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยจะสร้างแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด ลักษณะแบบสอบถาม มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) โดยให้เลือกตอบตามความเป็นจริง ประกอบด้วย ตำแหน่งระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง การศึกษาสามัญ การศึกษาศาสนา การดำรงตำแหน่งอื่นในชุมชน มีจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นรายการคำถามที่ใช้วัดระดับพฤติกรรมของผู้นำศาสนาอิสลามที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) จำนวน 30 ข้อ จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านวิชาการศาสนา	จำนวน	7 ข้อ
2. ด้านบุคลิกภาพ	จำนวน	11 ข้อ
3. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	จำนวน	4 ข้อ
4. ด้านสังคมและชุมชน	จำนวน	8 ข้อ

เกณฑ์ในการให้คะแนน

แบบสอบถามวัดระดับพฤติกรรมของผู้นำที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีพฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีพฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีพฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีพฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีพฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลผล

การแปลผล ระดับพฤติกรรมของผู้นำที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนตำบลทรายขาว อำเภอ โภคี จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) แบ่งช่วงระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ช่วง และแต่ละช่วงมีความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีพฤติกรรมมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีพฤติกรรมมาก
2.51 – 3.50	มีพฤติกรรมปานกลาง
1.51 – 2.50	มีพฤติกรรมน้อย
1.00 – 1.50	มีพฤติกรรมน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากตำรา เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำศาสนาอิสลามที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชน เพื่อนำแนวความคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยครั้งนี้

2. สร้างคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้นำศาสนาอิสลามที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชน ต.ทรายขาว อ.เมือง จ.ปัตตานี ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการศาสนา ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านสังคมและชุมชน

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง โดยหาค่า IOC จากคะแนนความเห็นที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้ต้องมีค่าตั้งแต่ .5 ขึ้นไป ดังนี้ (Rowinelli and Hambleton, 1977 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2546: 248)

ให้คะแนน	+1	เมื่อแน่ใจข้อคำถามหรือข้อคำถามนั้นวัดพฤติกรรมตรงตามนิยาม
ให้คะแนน	0	เมื่อแน่ใจข้อคำถามหรือข้อคำถามนั้นวัดพฤติกรรมตรงตามนิยาม
ให้คะแนน	-1	เมื่อแน่ใจข้อคำถามหรือข้อคำถามนั้นวัดพฤติกรรมตรงตามนิยาม

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน คำนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4. นำเสนอแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำและตรวจสอบความเรียบร้อยแล้วไปทดลอง (Try out) กับผู้นำศาสนาอิสลามในตำบลโคกโพธิ์ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach, 1970: 161 อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์ 2550: 76) ซึ่งมีสูตร ดังนี้

$$a_k = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_{i1}^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ a_k แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 $\sum s_{i1}^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลจากคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในชุมชนทรายขาว ต.ทรายขาว อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี จาก 6 หมู่บ้าน มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. สำรวจชื่อคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในชุมชน ต.ทรายขาว อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในชุมชน ต.ทรายขาว อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี และมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัยและอธิบายการตอบแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างทราบ
3. ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประมวลข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) จากแบบสอบถามตอนที่ 1 คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับพฤติกรรมของผู้นำศาสนาอิสลามที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนตำบลทรายขาว 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการศาสนา ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านสังคมและชุมชน โดยหาเป็นรายชื่อและในภาพรวมแต่ละด้าน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t – Test) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) หรือทดสอบค่า F – test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานต่างๆ เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้บรรยายลักษณะต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

1.1. ค่าร้อยละ (Percentage) บอกการแจกแจงความถี่ของตัวแปรต่างๆ และแสดงการแจกแจงกลุ่มตัวอย่างในลักษณะต่างๆ

1.2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ที่ได้จากประชากรกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

1.3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การใช้สถิติเพื่อการทดสอบสมมติฐานการวิจัยดังนี้

2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t – Test)

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Anova) หรือทดสอบค่าเอฟ (F – test)